No. 63. **1841.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag **27 Mei.**

Op den 23 Junij 1835 is te *Nieuwpoort*, Provincie *West-Vlaanderen*, overleden zekere *Thomas Nijssens*, oud ruim 29 jaren, geboren in de Provincie *Noord-Braband*.

In de daarvan opgemaakte akte is de naam der geboorteplaats niet duidelijk opgegeven.

De Burgemeester der Gemeente, welke die geboorteplaats zoude zijn, of waarin de genoemde *Thomas Nijssens* bekend zoude zijn geweest, wordt verzocht daarvan opgave te doen aan den Chef der Afdeeling Policie, bij het Provinciaal Bestuur van *Noord-Braband*.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelasten de Gelanden aan de beide oevers van de Rivier DE MARK, boven dezelve Stad, tot aan de limiet van GINNEKEN, een ieder voor zoo veel hem aangaat, om, uiterlijk vóór den 6. Junij 1841, al het Riet, de Liezen, Biezen, Ruigten, Kruiden en Vuilnis, voor zoo verre hunne landen, waterloopen en slooten strekken, ter halver breedte der Rivier, te amoveren en te zuiveren; om het alzoo geämoveerde niet in de Rivier te doen verblijven of drijven laten, maar al hetzelve daar uit te halen en te brengen op den kant van hunne landerijen, zoodanig, dat het uitgehaalde niet weder in de Rivier kunne vallen; en om voorts hetzelve onverwijld van de kanten weg te voeren; zullende het gebrekkig bevondene, ten kosten van den nalatigen, worden aanbesteed, om geämoveerd, gezuiverd, uitgehaald en opgemaakt te worden.

Wijders, om, zoo verre hunne landerijen, waterloopen en slooten strekken, alle hoofden, palen, boomen, poten, stronken, wortels, kribben, duikeldammen, zoden, steenen en andere beletselen, in de voorschreve Rivier, of langs de beide oevers aangebragt, geplant, gemaakt, gezet, geworpen of gebonden worden, alsmede uiterlijk vóór den 6. Junij aanstaande, uit te roeijen en uit den weg te ruimen, alzoo bij nalatigheid, het gebrekkig bevondene, eveneens, ten koste van den nalatigen, zal worden besteed, om opgeruimd of gerooid te worden.

Zullende die genen, die bij het begaan der Rivierschouw bevonden worden aan het in deze voorgeschrevene *niet* of slechts gedeeltelijk te hebben voldaan, voor iedere overtreding of nalatigheid, vervallen in eene boete van *Zes Gulden*, en daarenboven op hen alle de door hun verzuim of onwilligheid te weeg gebragte kosten worden verhaald; ingevolge de bepalingen, vervat in Art. 18 van het Reglement en Ordonnancie op het ruimen, vegen en schoonmaken der beken, binnenwateringen en verdere waterloopen in de Baronnie van BREDA, den 8. September 1779, gearresteerd.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschouwd, dat de Schouwvoering over voors. gedeelte der Rivier, zal plaats hebben den 9 Junij aanstaande.

En ten einde een ieder wiens zulks aangaat, zich dien overeenkomstig kunne gedragen, zal deze binnen de Stad BREDA, worden gepubliceerd en geaffigeerd, en een genoegzaam aantal exemplaren aan de Heeren Burgemeesteren der aan gezegde gedeelte der Rivier DE MARK belendende Gemeenten, worden toegezonden, met uitnoodiging, om deze Publicatie in hunne respectieve Gemeenten te doen afkondigen en aanplakken, met bijvoeging der waarschouwing, om zich dien overeenkomstig te gedragen.

BREDA, den 24 Mei 1841.

DE ROIJ, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Mei.

De afgevaardigden hebben nog in de zitting van zaturdag het ontwerp ter bekrachtiging van het met de Nederlanden gesloten traktaat, met 199 tegen 63 stemmen aangenomen.

Nadat in den aanvang der discussie zich vrij veel tegenstand tegen het gezegde handelstraktaat had doen kennen, heeft gisteren de heer *Guizot* het woord gevoerd, en zijne welsprekendheid schijnt de groote meerderheid voor hetzelve te hebben gewonnen. Het *Journal des Débats* zegt daaromtrent het volgende:

» Gisteren is lang getwist over de kwestie uit het handelspunt beschouwd, en kwam men, in weerwil van het talent der redenaars, moeijelijk tot een resultaat. Heden heeft de staatkundige kwestie de overhand gekregen, en de heer *Guizot* heeft haar met zulke bondige redenen, en met die eenvoudige en edele woorden uiteengezet, als waardoor de overtuiging wordt overgehaald. Elk bondgenootschap met Frankrijk en Holland is een bondgenootschap op belangen en beginselen steunende. Het is de ontwikkeling der staatkunde van Frankrijk sedert drie eeuwen; eene staatkunde wier eerst beginsel is, om welwillende, vriendschappelijke betrekkingen met de mogendheden van den tweeden rang op het vaste land te onderhouden. De omwenteling van Julij heeft Holland zware offers opgelegd, evenwel, gelijk de heer *Guizot* regt van pas heeft opgemerkt, doet het hollandsch gouvernement sedert de laatste jaren de meest opregte begeerte blijken om zijne betrekkingen met Frankweder aan te knoopen; en in het verleden jaar toen alles eene Europesche crisis aanduidde, toen de duitsche markten voor ons gesloten waren, heeft Holland de zijne voor ons geopend; het heeft ons 12,000 paarden voor de kavallerie-remonte verkocht, het heeft ons zijne stoommachines voor onze marine aangeboden (namelijk, gelijk de minister zeide, aangeboden om stoommachines voor fransche rekening te vervaardigen); dit zijn veelbeteekenende bewijzen. Wat de industriele kwestie aanbelangt, Holland scheidt zich van de duitsche tolvereeniging af; het oogenblik zou dus slecht gekozen zijn, om de reeds beproefde welwillende betrekkingen, gegrondvest op gemeenschappelijke belangen en beginselen te verbreken. — Deze rede heeft aan de debatten een einde gemaakt; alle amendementen zijn verworpen en het ontwerp is bij geheime stemming aangenomen zoo als boven gezegd is.

In dezelfde zitting heeft ook de kamer de nog gevraagde 1,300,000 fr. tot suppletie der kosten van de overbrenging van *Napoleons* lijk en voor het monument toegestaan.

— Het *Journal des Débats* zegt dat de gezondheid van den jeugdigen hertog *van Chartres* veel verbeterd is en geene ongerustheid meer baart. De hertog en hertogin *van Orleans* hebben zich dan ook naar hun kasteel Villiers begeven.

— *Darmès* en zijne beide medebeschuldigden zullen morgen naar het Luxemburg worden overgebragt, waar alles zoo voor hunne bewaring als voor het houden van het proces in gereedheid is; moetende de debatten morgen aanvangen.

— De vermaarde schilder *Gudin* is op uitnoodiging van keizer *Nicolaas* naar Petersburg vertrokken.

— Een nieuw dagblad, *la Circulation*, draagt een plan voor, om voortaan de goederen die van Parijs naar Bazel verzonden worden, langs een nieuwen weg en zonder overscheping derwaarts te vervoeren. Deze nieuwe weg zou gaan door de Seine, Oise, l'Aisne, het kanaal van de Aisne, het kanaal der Ardennes naar de Maas en van daar naar Rotterdam als centraal punt, van waar de goederen den Rijn opwaarts naar Bazel zouden vervoerd worden. De afstand van 375 uren langs dezen weg, berekent de ontwerper dat in twintig dagen zouden kunnen afgelegd worden, terwijl de schepen die den weg over zee nemen, 90 tot 120 dagen behoeven, of de schuiten die de binnen-kanalen volgen, 30 tot 40 dagen. De kosten van vervoer zouden de helft minder bedragen, en dat, schoon voor de geregelde dienst niet minder dan 62 ligte stoombooten en zeven stoomslepers vereischt werden.

— Van de grenzen van Zwitserland wordt geschreven dat men daar een nieuw middel voor den verboden invoer had uitgedacht. Eene kompagnie smokkelaars was namelijk bedacht geworden, om zich voor het insmokkelen van goederen van luchtballen te bedienen, ten einde zich aan alle vervolging van de douane te onttrekken.

— Uit Toulon schrijft men van den 19den, dat het exercitie-eskader, 't welk thans onder den schout-bij nacht *Casy*, ter hoogte der Hieyreseilanden kruist, bestaat uit de schepen: *Souverain*, *Marengo*, *Scipion*, *Jupiter*, *Algiers*, de *Stad Marseille*, de *Triton*, de *Genereux*, en het fregat *Venus*.

— Luidens de jongste berigten uit Madrid van den 16den, was het den heer *Gonzales* niet gelukt een nieuw ministerie zamen te stellen, en had hij zijne volmagt in handen van den regent teruggegeven. De heer *Olozaga* was daarop die taak opgedragen, en deze had zich ijverig aan het werk gezet, met dat gevolg, dat de volgende combinatie reeds werd rondgedragen: president van den raad en minister van buitenlandsche zaken, de heer *Olozaga*, justitie: de heeren *Luzurriaga*, *Quinto* of *A. Gonzales*; binnenlandsche zaken: de heeren *Infante* of *Cortina*; oorlog: de tegenwoordige minister *Chacon*, finantien: de heer *Cantero*; marine: de heer *Sancho* of de tegenwoordige minister *de Frias*. Sommige dachten echter dat de heer *Cortina* zich met den heer *Olozaga* niet zou kunnen verstaan, doch eindelijk wilde men, dat de officiele courant reeds den volgenden dag de nieuwe organisatie zou aankondigen, en het besluit de namen zou houden van de heeren *Olozaga*, *Cantero*, *Chacon*, *Cortina*, *Quinto* en *Frias*.

— Berigten uit Algiers tot den 16den Mei melden, dat de hertog *van Nemours* en de generaal *Bugeaud* dien dag over zee naar Oran zouden vertrekken. Volgens sommigen zouden zij zich eerst naar Mostaganem begeven, om van daar aan het hoofd van het legerkorps op te rukken; terwijl twee andere kolonnen te gelijkertijd uit Oran en Blidah zouden trekken, om zich met het hoofdkorps te vereenigen.

Het *Journal des Débats* geeft overigens het volgend overzigt over de thans aan te vangen groote operatien: »Op twee marschen voorwaarts van Mostaganem en op den regtstreekschen weg van Mascara moeten zich al de troepen der provincie Oran ter sterkte van 12,000 man vereenigen. Dit legerkorps, onder het opperbevel van den generaal *Bugeaud*, zal uit twee divisien bestaan; de eene onder de bevelen van den generaal *Lamoricière*, de andere onder die van den hertog *van Nemours*. De marechaux-de-camp *Levasseur*, en *Garaube* kommanderen ieder eene brigade.

» Mascara is het punt dat men het eerst wil bereiken. De daarstelling van een groot depôt van allerlei behoeften te Mostaganem is wel bedacht, daar deze plaats de ware operatiebasis is van elke kolonne die tegen Mascara wil oprukken. Men is voornemens de militaire etablissementen van den Emir van Mascara te vernielen, zijne smederijen en wapenplaatsen. Van daar wil men trekken op Tagdempt, een ander militair depôt op drie of vier uren afstands van Mascara, om ook dit geheel te vernielen.

» Middelerwijl deze operatien in de provincie Oran plaats hebben, zal eene diversie in de provincie Titteri gemaakt worden door de divisie van Algiers onder de bevelen van den generaal *Baraguay d'Illiers* (die gedurende de afwezendheid van den generaal *Bugeaud* te Algiers bevel voert). Deze generaal moet, nadat hij Medeah en Miliana zal bereikt hebben, welke hem tot basis en depôtplaatsen moeten dienen, naar Thasa trekken, een klein fort twaalf à vijftien uren zuidwaarts van Miliana, gelegen, en misschien vervolgens naar Boghaz, een ander klein fort ten zuidoosten van Medeah. Deze forten zijn door *Abd-el-Kader* herbouwd, om er zijnen krijgsvoorraad te bewaren. Men zal die punten evenals Tagdempt vernielen."

Het *Journal* eindigt met te zeggen, dat indien, gelijk men hopen mogt, al deze operatien wel gelukten, de veldtogt van 1841 een der werkzaamste en belangrijkste zou worden, en dat de aan *Abd-el-Kader*, aldus toegebragte slagen zijne magt vernietigen zouden, hem zijnen invloed doen verliezen en hem eindelijk noodzaken om den vrede te smeeken. Ongelukkigerwijs zag men zich genoodzaakt, om tot dat gewenscht resultaat te komen, de Arabieren het meest mogelijk naderen toe te brengen, al wat men kon onder hen te vernielen en te verdelgen.

Sedert de jongste expeditie zou er misverstand tusschen den gouverneur-generaal *Bugeaud* en eenige hoofd-officieren gerezen zijn. Men zeide dat dien ten gevolge de marechaux-de-camp *Duvivier*, *Tarlé* en *Changarnier* naar Frankrijk zouden terugkeeren.

— Heden uithoofde van den zondag geene fondsnotering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Mei.

Naar men uit Petersburg, van den 15 dezer, schrijft, zou de Engelsche gezant, de markies *de Clanricarde* alsmede de baron *Schimmelpenninck van der Oye*, gezant van Z. M. den Koning der Nederlanden, eenigen tijd hunne posten verlaten.

Voorts maken de Petersburgsche dagbladen eene Keizerlijke ukase bekend, waarbij de invoer van opium naar China streng verboden wordt, en zulks tot meerdere bevestiging, zoo als in de ukase gezegd wordt, der van oudsher tusschen Rusland en het Chinesche Rijk bestaande eendragt.

— Het grootste gedeelte der werktuigen van de beroemde fabrijken van wijlen den heer *Cockerill*, te Seraing, is voor rekening van fabrikanten te Weenen aangekocht en zal derwaarts vervoerd worden. Reeds zijn eenige dier machines te Keulen aangekomen.

— Dezer dagen is in de nabijheid van Bonn, de jongste en eenige overgebleven zoon van den beroemden *Schiller* overleden. Hij heeft den ouderdom van ruim veertig jaren bereikt en bekleedde eene regterlijke betrekking.

— De toebereidselen tot het groote Nederrijnsche muzykfeest hetwelk op de beide Pinksterdagen te Keulen zal plaats hebben zijn bijna afgeloopen. Vermoedelijk zal het getal medewerkers dat van alle vorige jaren overtreffen, daar er nagenoeg 800 kunstenaars en delettanten zullen vereenigd zijn.

— De russische veldmaarschalk vorst *Wittgensteyn*, die zich sedert eenigen tijd te Weenen bevindt, wordt aldaar met bijzondere onderscheiding ontvangen, en heeft, geloofde men, in last, onderhandelingen aan te knoopen wegens eene huwelijksverbindtenis tusschen de grootvorstin *Olga* en een Oostenrijkschen Aartshertog.

— H. M. de Keizerin van Oostenrijk heeft den 3den haren plegtigen intogt te Modena gehouden, alwaar de Hertogin van Lucca, benevens haar zoon, de Erfprins, dien zelfden dag gearriveerd zijn.

— Men schrijft van de Turksche grenzen van den 10den dezer:

» De post uit Konstantinopel van 28 April ontbreekt weder sedert eenige dagen, hetgeen te meer bevreemdt, daar de Pacha van Nissa onlangs verzekerd heeft, dat de weg wederom geheel vrij was. Volgens een gerucht, zou het Turksche geleide van den post-koerier door de opstandelingen opgeligt, maar aan den koerier zelven toegestaan zijn, om langs een anderen weg zijne reis voort te zetten.

» Over het geheel ontbreekt het aan geloofwaardige tijdingen uit Bulgarije; men verneemt bij geruchte gedurig van nieuwe gruweldaden, die aldaar door de Turken aan de Christelijke bevolking gepleegd worden. Vlugtelingen geven daarvan verslag tot in de kleinste bijzonderheden, zoodat in de hoofdzaak aan de waarheid niet schijnt getwijfeld te kunnen worden. Dit is dan ook de reden van de toenemende opgewondenheid in verscheiden Turksche provincien en van den meer ernstigen aard, dien de opstand in Bulgarije schijnt aangenomen te hebben. Dat dezelve zich ook naar Macedonie en andere gewesten zou hebben verspreid, schijnt zich niet te bevestigen; de jongste brieven uit Bitoglia en Salonichi tot 21 April maken ten minste met geen enkel woord gewag daarvan.

» Het aantal vlugtelingen aan de Servische grenzen groeit steeds aan, terwijl de weerbare manschappen zich in het gebergte vereenigen; het ontbreekt evenwel aan wapenen; slechts weinigen hebben geweren; de meesten zijn met zeissen, pieken, hooivorken, en dergelijke gewapend. In Servie openbaart zich meer en meer deelneming aan het lot der opstandelingen, ofschoon de regering de ontvangene mededeelingen zoo veel mogelijk geheim houdt, en zelfs de kooplieden te Alexinezze en Belgrad heeft doen uitnoodigen om deswege aan hunne buitenlandsche correspondenten niets mede te deelen.

» In Belgrad zelf, heerscht groote gisting, die nog door een zonderling voorval verhoogd werd. Dezer dagen moet namelijk op een der minarets (kleine torentjes behoorende tot de Turksche moskeën), het teeken des kruises duidelijk verschenen zijn, en het grootste gedeelte der ingezetenen wil dit wonder met eigen oogen gezien hebben.

— Men schrijft uit Weenen van den 15den Mei:

» De post uit Konstantinopel van den 28sten der vorige maand is nog niet aangekomen. Door den opstand in Rumelie schijnt bij gevolg de gemeenschap langs den grooten weg tusschen Adrianopel en Nissa gestremd te zijn. De berigten uit Servie verspreiden weinig licht over den staat van zaken in de in opstand zijnde gewesten, daar het middelpunt der operatien, ten gevolge van de bij Alexinezze door de Turken behaalde voordeelen, vrij ver van de Servische grenzen schijnt verplaatst te zijn, en *Mustapha*-pacha van Nissa aan de Christenen alle gemeenschap met het buitenland tracht te beletten; terwijl de Pacha's der aangrenzende gewesten tot hetzelfde einde gestrenge maatregelen schijnen te hebben genomen. Mogt de Turksche post, zoo als men algemeen gelooft, den weg over Bucharest ingeslagen hebben, dan zou dit bewijzen, dat de opstand ook reeds in het oostelijk gedeelte van Bulgarije uitgebarsten is, daar men met de gisteren uit Wallachije aangekomen post niets uit Konstantinopel ontvangen heeft. Met gespannen verwachting ziet men van dag tot dag tijdingen te gemoet, die aan deze verontrustende onzekerheid een einde maken."

BELGIË.

BRUSSEL, den 25sten Mei.

De koning is wederom naar zijn kasteel Andennes vertrokken, waar hij tot in de volgende week verblijven zou.

— De Aartsbisschop van Mechelen heeft een mandement aan de geestelijkheid uitgevaardigd, bij gelegenheid der aanstaande verkiezingen voor de kamers, waarbij hij haar opdraagt, om de kiezers te vermanen, zich naar behooren te kwijten van de verpligtingen, welke de godsdienst hun oplegt, zich onderling over de keuze der personen te verstaan, en niemand te verkiezen dan de zoodanigen, die zulks waardig zijn. — Verder noodigt de Aartsbisschop de geestelijken uit, om met omzigtigheid in deze zaak te werk te gaan, ten einde geen voedsel te geven aan de lasteringen, welke de vijanden van het geloof sedert eenigen tijd tegen de geestelijkheid verbreiden. Genoemd mandement moet, volgens bevel des Aartsbisschops, op Pinkster-Zondag van den preekstoel gelezen worden.

— Alhier heeft reeds eene voorloopige bijeenkomst van kiezers der liberale partij, onder het voorzitterschap van zekeren heer *t'Kindt t'Kinde* plaats gehad. Bij overgroote meerderheid van de aanwezigen is daar besloten om bij de aanstaande verkiezingen weder in te kiezen de heeren *Verhaegen*, *Lebeau*, *de Brouckère*, *Devaux*, *de Puydt*, *Coghen* en *Orts*. Voor de heeren *Meeus* en van *Volxem* hadden zich hier slechts een paar stemmen verklaard.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag ll. is door de centrale afdeeling verslag gedaan nopens het wetsontwerp, houdende bepalingen over de gestichten voor krankzinnigen en de wijs hunner opneming in en ontslag uit dezelve. Daaruit blijkt, onder anderen, dat de antwoorden der Regering over het algemeen voor kennisgeving zijn aangenomen; dat meest alle afdeelingen haar genoegen hebben betuigd over de menigvuldige, ten gevolge harer aanmerkingen, in het ontwerp gebragte veranderingen en over de oplossing van vele harer bedenkingen; en dat voorts het onderzoek van het gewijzigd ontwerp tot nog eenige aanmerkingen aanleiding heeft gegeven, die nader aan de Regering zijn medegedeeld, en tot eene nadere beantwoording hebben geleid, en ten gevolge waarvan nog onderscheidene veranderingen in het ontwerp gemaakt zijn. — De beraadslagingen over dat ontwerp van wet werden bepaald op gisteren ochtend ten half elf ure. — Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden. (Na deze zitting, is de centrale afdeeling vergaderd geweest over het ontwerp van wet nopens de onteigening ten algemeenen nutte, waaromtrent de beraadslagingen Woensdag of Donderdag aanstaande zullen worden gehouden.)

— In de zitting van gisteren, waarin de ministers van justitie en binnenlandsche zaken tegenwoordig waren, zijn de beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet, *houdende bepalingen over de gestichten voor krankzinnigen en de wijs hunner opneming, in en ontslag uit dezelve.*

De heer *van Rappard* betoogt de noodzakelijkheid van het daarstellen van doelmatige instellingen ten behoeve van krankzinnigen, in dit rijk. Hij zegt der Regering dank voor de in het werk gestelde pogingen, om wetsbepalingen, tot dat einde strekkende, tot stand te brengen. Tot zijn leedwezen, ziet hij zich echter verpligt, tegen de aanhangige voordragt te stemmen. Hij mist daarin de noodige waarborgen, dat geen ander persoon in de daar te stellen gestichten zal worden opgenomen, dan werkelijk in het belang der maatschappij en der menschelijkheid wordt gevorderd. Het komt hem gevaarlijk voor, aan den voorzitter der arrondissements-regtbank alleen de magt te geven, om over de vrijheid van ongelukkigen te beschikken. De bewijsmiddelen, waarop de regtbank later het in de krankzinnigenhuizen houden van ingezetenen zal bevelen, zijn niet voldoende. Hij begrijpt ook niet, waarom aan den regter de bevoegdheid niet wordt toegestaan, welke aan de officieren van justitie is gegeven, om drie- à viermalen 's jaars de krankzinnigenhuizen te mogen bezoeken. Er is, over het algemeen, voor het onkreukbaar houden der persoonlijke vrijheid geene zorg gedragen.

De heer *Gevers* verklaart zich voor het ontwerp, en hij gelooft, dat door de aanneming van hetzelve, in dit land meer dan tijd en de wetenschap zal worden gehandeld, terwijl daardoor de behandeling der krankzinnigen, vooral bij particulieren, grootelijks zal worden verbeterd. Hij gelooft, dat dit ontwerp eenigzins schaden zal aan de persoonlijke vrijheid, door de grondwet gewaarborgd. Hij toont de noodzakelijkheid, dat men de grondwettige bepalingen, tegen de willekeurige gevangenneming, niet verder behoort uit te strekken, dan dezelve eigenlijk hebben bedoeld, en dat men niet, door eene te groote naauwgezetheid, aan boosdoeners en misdadigers de gelegenheid moet laten, om de hand der geregtigheid te ontsnappen.

De heer *Modderman* heeft, in de aanbieding van dit ontwerp, en in de behandeling van hetzelve, het ondubbelzinnig bewijs aangetroffen van den ernstigen wil der regering, om eene waarlijk goede wet op dit stuk daar te stellen, en om het gemeen grondwettig overleg zoo veel mogelijk te bevorderen. Intusschen bestaan bij hem nog eenige bedenkingen, wier oplossing hij zal afwachten, alvorens zijne stem te bepalen. Onder die bezwaren rangschikt hij: het stellig verbod aan de Regtbank, in de voordragt vervat, om immer dengenen te hooren, dien men als krankzinnig in eenig gesticht wil doen opnemen; het gevaarlijke, dat de maatregel voor de persoonlijke vrijheid zou kunnen opleveren, enz.

De heer *van Golstein* heeft zich thans, na de in het ontwerp gebragte veranderingen, voor hetzelve verklaard. Hij verheugt zich over de gelukkige uitkomsten, welke het gemeen overleg in deze heeft opgeleverd.

De heer *Huydekoper* maakt vele bedenkingen tegen het ontwerp, waarvan hij vele bepalingen ondoelmatig acht.

De heer *van Rechteren* zal voor het ontwerp stemmen. Hij vermeent, dat hetzelve een juisten middelweg daarstelt, en dat het eene proeve eener mildere wetgeving voor de krankzinnigen is.

De heer *Luzac* zegt, dat men bij de tegenwoordige voordragt geene juristen, maar kundige medici moet raadplegen. Deze zeggen algemeen, zoo hier te lande, als in Frankrijk, Duitschland, enz., dat men de opneming der lijders gemakkelijk moet maken; dat zij zoo spoedig mogelijk onder geneeskundige behandeling dienen te komen. Men moet den lijder vooral buiten aanraking met de regterlijke autoriteiten houden, en hem nooit doen gelooven, dat hij waanzinnig is. De redenaar heeft er met een' kundig man over gesproken, die gedurende meer dan 30 jaren aan het hoofd van een gesticht voor krankzinnigen gestaan, en die verklaard heeft dikwerf gezien te hebben, dat de ongelukkigen razend zijn geworden door de in acht genomen formaliteiten, en door de kennisgeving te wiens verzoeke zij in het gesticht werden opgenomen. De redenaar heeft er van hooren gewagen, dat door die regterlijke formaliteiten, een maatregel was genomen om te beletten, dat niet door kwade praktijken iemand, die wel bij zijn verstand was, zou worden opgesloten. Zoodanige praktijken acht hij, bij de genomen voorzorgen, onmogelijk. Dan zou de regtbank, het hoofd van het gesticht, de regenten, suppoosten, enz. allen in het complot moeten begrepen zijn. Het beste middel, tot verbetering van den lijder is spoed; het dralen is gevaarlijk. Daarom is een spoedig toevoorzigt zeer goed, daar de betrekkingen van den lijder dikwerf zeer laauw handelen. Daarom moest de redenaar zich in de verandering van art. 28 der voordragt verheugen. Hij verklaart zich voor de wet.

De heer *Bruce* sprak in denzelfden geest. Hij laakt het, dat de regtsgeleerden, door eene letterlijke opvatting der individuele vrijheid, den krankzinnige buiten oppassing willen laten. Hij dankt der Regering voor het aangeboden ontwerp, en zal hetzelve goedkeuren.

De heer *de Jonge* zou gaarne de voordragt aannemen, doch heeft daartegen nog eenige zwaarwigtige bedenkingen, die hem vooralsnog beletten, zijne goedkeuring aan het ontwerp te geven en weswege hij de van de ministers te ontvangen inlichtingen met belangstelling blijft te gemoet zien. Hij vermeent, onder anderen, dat er in de voordragt niet genoeg tegen altijd mogelijk misbruik is gewaakt. De eenmaal in hechtenis genomen lijder kan zelfs zijn ontslag niet vragen. Nergens wordt hem de bevoegdheid gegeven, om bij herstelling, zijn ontslag te vorderen. Gaarne had hij ook gezien, dat men den voorloopig in het gesticht geplaatsten het middel van appel had verleend, om zich uit zijnen toestand te redden.

De heer *Luyben* ondersteunt het gevoelen van den vorigen spreker, en gelooft, dat men door de aanneming van dit ontwerp, den Nederlander de beloedzame bepaling van art. 166 der Grondwet, betrekkelijk de persoonlijke vrijheid, ontneemt.

De heer *Luzac* beantwoordt den heer *de Jonge*, en vermeent, dat de individuele vrijheid, door de goedkeuring van dit ontwerp, geen gevaar zal loopen, omdat de gestichten onder het toezigt der Regering zullen staan, en de lijder alzoo altijd het regt zal hebben, om aan den koning, den minister, enz. zijn ontslag te verzoeken.

Z. Exc. de Minister van Justitie vereenigt zich met dat gevoelen. Z. Exc. doet zien, dat de voordragt geheel is ingerigt, wat de hoofdzaak betreft naar de beschouwingen van den hoogleeraar *Schroder van der Kolk*, en dat daarbij op den voorgrond staat eene spoedige behandeling van den hulpbehoevenden, en wel eene behandeling tot herstel. Ook Z. Exc. houdt het er voor, dat het verhooren van krankzinnigen niets beteekent, en het doelmatiger is, dezen buiten alle betrekking met de regterlijke magt te houden.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met 41 tegen 10 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Hoofft*, *Huijdekoper*, *van Rappard*, *Modderman*, *de Jonge*, *Luijben*, *van Akerlaken*, *Wärin*, *van Meeuwen*, en *van Nagell*.

De centrale afdeeling heeft verslag gedaan over het ontwerp van wet nopens de onteigening ten algemeenen nutte, waarvan de beraadslagingen worden bepaald op aanstaanden Donderdag, des morgens ten half elf ure.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van eergisteren, van de Tweede Kamer ontvangen het ontwerp van wet, houdende nadere bepalingen nopens de consignatie van effecten aan toonder, welke aan minderjarigen of aan onder curatele gestelde personen toebehooren.

— Zondag middag heeft mgr. *Antonucci*, kamerheer-honorair van Z. H. paus *Gregorius XVI*, die gedurende eene reeks van jaren als zaakgelastigde van den Kerkelijken Staat bij het Nederlandsche Hof gefungeerd heeft, en die benoemd is tot bisschop van Monte-Feltre, in de Pauselijke Staten, de residentie verlaten.

— De baron *van Omphal*, adjudant van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, is uit Berlijn in de residentie aangekomen.

— Bij besluit van den 8 dezer, wordt het kantoor Sittard in Limburg opgenomen onder de, bij het koninklijk besluit van den 1sten Junij 1839 (Staatsblad n°. 23) aangewezen kantoren van invoer, aan de landzijde voor accijnsgoederen.

— Op de voorzijde van den gedenkpenning, welke bij gelegenheid

van 's Konings bezoek in 's Rijks munt, op last en ten koste van het stedelijk bestuur van Utrecht, geslagen is, aanschouwt men de welgelijkende beeldtenis van Z. M. den Koning, met het omschrift: *Willem II, Koning der Nederlanden.* De keerzijde bevat, in een' krans van eikenloof, de Koninklijke kroon met het wapen van Utrecht verbindende, de woorden: *Hulde van het dankbare Utrecht aan Z. M. Willem II.* Om den krans leest men: *Bij gelegenheid, dat Z. M. 's Rijks munt, binnen Utrecht gevestigd, met een bezoek vereert.* Onder het stedelijk wapen: *Mei 1841.* Van dezen gedenkpenning werd een exemplaar in het goud en het zilver, met eene toepasselijke reda, aan Z. M. aangeboden door den heer burgemeester *Kien*, aan wien de Koning, door deze huldebetuiging zigtbaar verrast, Hoogstdeszelfs welgevallen deswege op de hartelijkste wijs gelieſde uit te drukken.

— In de *Utrechtsche Courant* leest men:

»Wij zijn in de blijde verwachting, dat in de aanstaande week onze stad weder door een aantal vreemdelingen zal worden bezocht, die begeerig zijn deel te nemen aan de feesten door de HH. Studenten te geven. Gelijk vroeger werd aangekondigd, zal den 2den der volgende maand een gecostumeerde optogt bij fakkellicht worden gehouden, voorstellende den intogt van Graaf *Willem den II.* binnen deze stad. De trein zal worden zamengesteld door een aantal Edelen en Ridders, die den Graaf (tevens Roomsch Koning) vergezelden, door den Bisschop met de geheele geestelijkheid, de Regering der stad, verschillende dignitarissen en benden ruiterij en voetvolk. Wij zijn in de gelegenheid geweest de pracht en schoonheid der costumes en wapenrustingen te bewonderen, en durven verzekeren, dat het geheel een verrukkend schouwspel zal opleveren, vooral, indien, gelijk wij vernomen hebben, de goede burgerij dezer stad haar voornemen ten uitvoer brengt, om door eene algemeene illuminatie, der stad zelve op dien avond een feestelijk aanzien te geven. Wij twijfelen er niet aan, dat de vreemdelingen, die gedurende de Pinksterdagen in menigte onze schoone omstreken komen bezoeken, door die feesten zullen worden uitgelokt, hier langer te verblijven, om dezen optogt bij te wonen.«

— Uit Amsterdam schrijft men van gisteren:

Zondag morgen ten 9 ure is Z. K. H. de prins *van Joinville* alhier gearriveerd en heeft zijnen intrek genomen bij den heer *Brack*, in het hotel *de Doelen*, in de Doelenstraat. Z. K. H. was vergezeld door Z. Exc. den heer Gouverneur der provincie, benevens twee officieren, welke Z. M. tot 's Prinsen ontvangst naar den Helder had afgevaardigd, gelijk ook door Z. Exc. den heer ambassadeur *Bois le Comte* en den heer consul-generaal *de Cazes*. Aan den Doelen is de Prins door den heer schout-bij-nacht *Roepel* en den heer kommandant der stad ontvangen. Na gedejeuneerd te hebben, heeft Z. K. H. zich naar het museum, vervolgens naar de roomschkatholijke kerk op de Boommarkt, en ten één ure naar Broek en Zaandam begeven van welken togt de Prins omstreeks ten drie uren teruggekomen is. Verder heeft de Prins 's konings paleis bezigtigd en daarna het diner bij den heer *de Cazes* genomen, op hetwelk vele hooge autoriteiten genoodigd waren. Maandag morgen ten 8 ure heeft de Prins 's rijks werf en het entrepotdok bezocht, en daarna den zoölogischen tuin, Natura Artis Magistra met veel belangstelling bezigtigd. Ten half elf ure heeft de Prins de hoofdstad verlaten en is naar 's Hage vertrokken.

Te s' Hage heeft de prins zijn intrek genomen bij den Franschen gezant, den baron *Bois-le comte*, voor welks hotel, ter eere van den Prins, twee schildwachten geplaatst zijn. Terstond na zijne komst, zijn HH. KK. HH. Prins *Frederik* der Nederlanden en Prins *Alexander* Z. K. H. gaan verwelkomen, met wie de Prins zich naar Z. M. den Koning heeft begeven. Vervolgens was er diner ten hove, hetwelk door den Prins *de Joinville* en de leden van het Koninklijke geslacht bijgewoond is geworden. Des avonds woonde Z. K. H. de voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg bij, waar ook Prins *Alexander* tegenwoordig was.

Gisteren middag is Z. K. H. uitgereden, om het Bosch, en andere merkwaardigheden in den omtrek der residentie te bezigtigen, na alvorens audientie verleend te hebben aan het korps diplomatique en 's Konings ministers. Des avonds is er bal ten hove, geweest waarbij Z. K. H. zou tegenwoordig zijn.

— Z. D. H. hertog *van Nassau* wordt heden in 's Gravenhage verwacht, om na een kortstondig verblijf de reis naar Engeland voort te zetten.

— In den *Moniteur Parisien*, van den 20. leest men het volgende:

» De maatschappij van geneeskundige en natuurkundige wetenschappen alhier, willende een blijk geven van hare hoogachting aan den hoogleeraar *Everard*, geneesheer van Hunne Majesteiten, den Koning en de Koningin der Nederlanden, heeft aan denzelven eenen eerepenning van de eerste grootte, met den titel van honorair lid, toegekend.

— Blijkens de bekendmaking van den minister van finantien, heeft de middelprijs der inlandsche granen van 20 April tot 19 Mei bedragen als volgt: per mud; Tarwe *f* 7,31½; Rogge *f* 5,28; Boekweit *f* 5,29; Gerst *f* 4,04½; Haver *f* 2,85; ongepelde Spelt *f* 2,94. Diensvolgens zullen, naar aanleiding der bestaande wetsbepalingen, gedurende de maand Junij eerstkomende de regten op den in- en uitvoer, per mud, bedragen; *invoer* Tarwe en gepelde Spelt *f* 1,00; Rogge 50 c.; Boekweit 50 c.; Gerst en Mout 30 c.; Haver 75 c.; ongepelde Spelt 75 c. De *uitvoer* geheel vrij.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (25 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52, 51$\frac{15}{16}$; dito 5 pCt. 99⅝; Kansbill. 24$\frac{15}{16}$; Restanten ⅞; Syndik. 4½ pCt. 90¾, dert. zest., ⅞; Handelm. 165 drie achtste, ¼; O. I. 5 pCt. 97⅝; Ardoins 22 drie zest., ¼; dito Coupon 19¼; oude Russen 104½; Metall. 105 drie achtste.

183ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1e Trekking: No. 3553, een premie van *f* 1250, No. 16749, *f* 1000.
2e ——— No. 4564, een prijs van *f* 1000.
3e ——— Nos. 10099, 14843, ieder een prijs van *f* 1000.
4e ——— Geene.

*** Heden overleed alhier op zijne doorreize van *Bergen-op-den-Zoom* naar *Nijmegen*, tot diepe smart zijner familie en betrekkingen ten gevolge van een allernoodlottigst toeval, de Hoog Edel Gestrenge Heer DANIEL OTTO BAGELAAR, gepensionneerd Generaal-Majoor, Ridder van onderscheidene Orden.

BREDA 23 Mei 1841.

VOORLOOPIG BERIGT.

De Ondergeteekenden Directeurs DU GRAND SALON DE VARIÉTÉS van *Amsterdam*, verwittigen de geëerde Ingezetenen dezer Stad, dat zij alhier gearriveerd zijn met hunne welingerigte SCHOUWBURGTENT, en geplaatst zijn op het *Kasteelplein*, en gedurende de PINKSTERKERMIS de uitgezochtste BLIJ- en ZANGSPELEN, alsmede BALLET-PANTOMIMES zullen opvoeren. De bijval die zij met hun bijhebbend Gezelschap hebben mogen genieten door ons Koningrijk, hopen zij dat hun ook hier zal ten deel vallen. De EERSTE VOORSTELLING zal plaats hebben op MAANDAG den 30 MEI, en waarvan de te gevene stukken dagelijks door Annonces zullen worden bekend gemaakt.

E. M. VAN BEEM EN COMP.

*** Een TUINMAN, van de Catholijke Godsdienst, die als zoodanig gedurende vele jaren op eene uitgestrekte plaats is werkzaam geweest, en de beste Getuigschriften kan overleggen, wenschte gaarne met November aanstaande geplaatst te worden, in de Provincie *Noord-Braband*. Iemand hierop reflecterende, adressere zich met *Franco* Brieven, aan T. VAN DER BOM, Boomkweker in den *Oudenbosch*.

Bij A. LOONEN Cz.,

Eindstraat Lett. B, No. 30, te BREDA,

BOUGIES DE L'ÉTOILE,

VOOR DE TAFEL, PIANO, CONCERTEN EN RIJTUIGEN.

1e Kwaliteit per Pak 85 Cts. sneeuw wit,
2e idem. » » 75 » iets minder wit.

Voor de deugd wordt in alle opzigt n gegarandeerd, hebbende deze BOUGIES te *Parijs* en *Brussel* bereids vijf Gouden en Zilveren Medailles behaald.

VETKAARSEN.

Ook deze onderscheiden zich in witheid zuiverheid en heldere vlam van vele anderen.

Beide deze soorten van KAARSEN worden binnen deze Stad door Stoom gegoten, en zullen, hoop ik, bij den Landgenoot, als voortbrengsel der Nederlandsche Nijverheid de voorkeur genieten.

Ook de **KERKEN-KAARSEN**, in *Frankrijk* en *Belgie* algemeen goedgekeurd en in gebruik, worden hier gegoten in verschillende Modellen.

Voor het Reg.

Administratie der Domeinen.

PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP BREDA.

VERPACHTING VAN

GRASGEWAS.

De AGENT van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op Zaturdag den 29 Mei 1841, des voormiddags om *tien* ure, ten Huize en Herberge van J. VAN ALPHEN, in den *Zandberg*, buiten de Ginnekepoort te *Breda*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. B. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek

VERPACHTEN,

Het GRASGEWAS van de FORTIFICATIEN der VESTING BREDA, in 24 perceelen verdeeld, en zulks voor het saizoen van 1841.

De Kondilien van Verpachting, liggen ten Kantore van den Agent voor een ieder ter lezing.

Den Agent voornoemd,
M. SMITS.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.